

Sotenäs kommun

Grundläggande granskning 2020

Building a better
working world

Innehållsförteckning

Sammanfattning	3
1. Inledning	4
1.1. Bakgrund	4
1.2. Syfte och revisionsfrågor	4
2. Granskningens utgångspunkter	5
2.1. Kommunens styr- och ledningssystem som revisionskriterium	5
3. Kommunstyrelsen	6
3.1. Iakttagelser	6
3.2. Barnkonventionen	7
3.3. Kommunstyrelsens arbete för att främja näringslivet	7
3.4. Dialog med kommunstyrelsens presidium	7
3.5. Vår bedömning	7
4. Byggnadsnämnden	9
4.1. Iakttagelser	9
4.2. Barnkonventionen	9
4.3. Nämndens arbete för att främja näringslivet	9
4.4. Dialog med byggnadsnämnden	9
4.5. Vår bedömning	10
5. Miljönämnden i mellersta Bohuslän	11
5.1. Iakttagelser	11
5.2. Barnkonventionen	11
5.3. Nämndens arbete för att främja näringslivet	12
5.4. Dialog med miljönämnden	12
5.5. Vår bedömning	12
6. Omsorgsnämnden	13
6.1. Iakttagelser	13
6.2. Barnkonventionen	13
6.3. Dialog med omsorgsnämnden	13
6.4. Vår bedömning	14
7. Utbildningsnämnden	15
7.1. Iakttagelser	15

7.2.	Barnkonventionen	15
7.3.	Nämndens arbete för att främja näringslivet	15
7.4.	Dialog med utbildningsnämnden	15
7.5.	Vår bedömning	16
8.	Sammanställd bedömning per nämnd	17
9.	Samlad bedömning	18

Bilaga 1: Bakgrund till granskningen

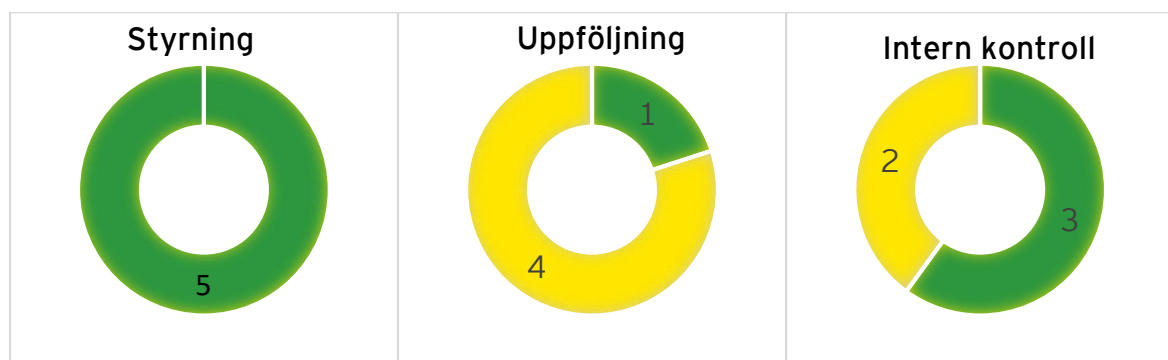
Bilaga 2: Källförteckning

Bilaga 3: Revisionskriterier

Sammanfattning

EY har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna genomfört en grundläggande granskning av nämnderna i Sotenäs kommun. Syftet med granskningen har varit att ge revisorerna underlag för ansvarsprovningen genom att översiktligt granska all verksamhet i enlighet med kommunallagen och God revisionsledning. Granskningen omfattar kommunstyrelsen och samtliga nämnder och har genomförts genom protokollsgranskning, skriftliga frågor och nämnddialoger med styrelsens och nämndernas presidier. I figuren nedan redovisas granskningens sammanställda bedömning per nämnd och styrelsen utifrån områdena styrning, uppföljning och intern kontroll.

Figur 1. Sammanställd bedömning av kommunens nämnder och styrelsen

- Antal av styrelse/nämnder som **säkerställt, i allt väsentligt** eller **i huvudsak** säkerställt tillräcklig styrning/uppföljning/kontroll i enlighet med kommunens styrmodell
- Antal av styrelse/nämnder som **delvis** eller **i viss utsträckning** säkerställt tillräcklig styrning/uppföljning/kontroll i enlighet med kommunens styrmodell
- Antal av styrelse/nämnder som **inte** eller **i begränsad** utsträckning säkerställt styrning/uppföljning/kontroll i enlighet med kommunens anvisningar

I granskningen har förbättringsområden identifierats.

Vi rekommenderar kommunstyrelsen att:

- ▶ Säkerställa att uppföljning av ekonomi sker löpande vid sammanträde.

Vi rekommenderar byggnadsnämnden att:

- ▶ Säkerställa att uppföljning av ekonomi sker löpande vid sammanträde
- ▶ Säkerställa att den interna kontrollen följer anvisningarna för internkontroll

Vi rekommenderar miljönämnden att:

- ▶ Säkerställa att uppföljning av ekonomi sker löpande vid sammanträde
- ▶ Anta åtgärder för att säkerställa en budget i balans

Vi rekommenderar utbildningsnämnden att:

- ▶ Säkerställa att uppföljning av ekonomi sker löpande vid sammanträde
- ▶ Säkerställa att den interna kontrollen stärks med en utvecklad riskanalys.

1. Inledning

1.1. Bakgrund

Kommunrevisionens uppgift är att ge kommunfullmäktige underlag till den årliga ansvarsprövningen. Enligt kommunallagen 12 kap. 1 § ska revisorerna årligen granska all verksamhet som bedrivs inom nämndernas verksamhetsområden i den omfattning som följer av God revisionsord. Styrelse och nämnders ansvar för verksamheten regleras bl.a. i kommunallagen 6 kap. 6 §. Där framgår att nämnderna ska se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige bestämt, att den interna kontrollen är tillräcklig och att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt.

Bakgrund till granskningen samt metod och avgränsningar beskrivs i bilaga 1. Källförteckning återfinns i bilaga 2. Revisionskriterier och kommunens styr- och ledningssystem beskrivs i bilaga 3.

1.2. Syfte och revisionsfrågor

Syftet med den grundläggande granskningen är att ge revisorerna underlag för ansvarsprövningen genom att översiktligt granska all verksamhet i enlighet med kommunallagen och God revisionsord¹. Den grundläggande granskningen syftar till att besvara följande revisionsfrågor:

- ▶ Har nämnden säkerställt att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige bestämt?
  - Har nämnden tolkat mål och uppdrag från fullmäktige och brutit ned dessa så att de fungerar som styrsignaler till verksamheten?
  - Har nämnden tydliga beslutsunderlag och protokoll
- ▶ Har nämnden säkerställt en tillräcklig uppföljning och rapportering? Det vill säga i enlighet med kraven i kommunens styr- och ledningssystem.
  - Har nämnden en tillfredsställande ekonomistyrning samt ekonomisk uppföljning och rapportering?
  - Har nämnden en tillfredsställande uppföljning och rapportering av verksamhetens resultat?
  - Har nämnden fattat beslut om åtgärder vid eventuella avvikelser?
  - Har kommunstyrelsen uppfyllt sin uppsiktsplikt?
- ▶ Har nämnden säkerställt en tillräcklig intern kontroll? Det vill säga i enlighet med kraven i kommunallagen samt kommunens styr- och ledningssystem.
  - Har nämnden ett systematiskt arbete med sin interna kontroll?
  - Har nämnden gjort en egen riskanalys?

Samt nedan frågor av kartläggande karaktär som inte resulterar i en bedömning:

- ▶ Hur arbetar nämnden för att säkerställa efterlevnad av barnkonventionen?
- ▶ Hur arbetar nämnden för att möta behov inom näringslivet?

---

¹ Även fördjupade granskningar och redovisningsrevision utgör grund för grund för ansvarsprövningen.

2. Granskningens utgångspunkter

2.1. Kommunens styr- och ledningssystem som revisionskriterium

Följande definition av revisionskriterier bygger på Sotenäs kommuns *Mål- och resursplan 2020-2022, budget 2020*. Vidare bygger nedbrytningen på *reglemente* och *anvisningar för intern kontroll* samt *reglemente* för kommunstyrelse och nämnder. Detta tillsammans med kommunallagen bildar ett ramverk som beskriver hur styrelse och nämnder enligt fullmäktiges riktlinjer ska arbeta med styrning, uppföljning och intern kontroll och är utgångspunkten för de avvikelser som lyfts fram i kapitel 3-7. Ytterligare beskrivning av granskningens revisionskriterier framgår i bilaga 3.

- ▶ Tillräcklig styrning för att leva upp till mål och riktlinjer
  - ▶ Brutit ned fullmäktiges mål till egna mål med indikatorer, aktiviteter och målvärden
  - ▶ Måluppfyllelse i arbetet med fullmäktiges mål
  - ▶ Följsamhet mot reglemente

- ▶ Tillräcklig uppföljning av verksamhet och ekonomi
  - ▶ Följt upp nämndens målarbete och ekonomi tertialvis under året
  - ▶ Följt upp kommunens ekonomi månadsvis under året
  - ▶ Analyserat samt vidtagit aktiva åtgärder vid avvikelser i verksamhet eller ekonomi
  - ▶ Löpande utövat uppsikt över nämnder, bolag och förbund² (KS)

- ▶ Tillräckligt arbete med internkontroll
  - ▶ Genomfört en riskanalys
  - ▶ Fastställt en internkontrollplan i enlighet med anvisningar
  - ▶ Följt upp arbete med internkontroll
  - ▶ Följt upp kommunens samlade arbete med internkontroll, inklusive i bolagen (KS)

---

² Sotenäs kommun äger delar av Rambo AB och är ensam ägare av Sotenäsbostäder AB, Sotenäs Vatten AB samt Sotenäs RehabCenter AB. Sotenäs kommun är medlem i Fyrbodals kommunalförbund.

3. Kommunstyrelsen

I kommande kapitel beskrivs iakttagna avvikelser avseende styrelsens och nämndernas styrning, uppföljning och uppsikt samt interna kontroll utifrån de krav som beskrivs i kapitel 2 samt bilaga 3. Vidare beskrivs arbetet med att efterleva barnkonventionen och att möta behov inom näringslivet. Därefter redogörs för resultat av dialog med kommunstyrelsens och nämndernas presidium. Kapitlen avslutas med våra bedömningar utifrån granskningens revisionskriterier.

3.1. Iakttagelser

3.1.1. Styrning

Av styrelsens verksamhetsplan framgår att det saknas målvärde för indikatorer kopplade till tre av styrelsens mål.³ Av kommunstyrelsens totalt 19 mål framkommer av utkast av årsbokslutet att 5 mål är helt uppfyllda, 6 mål är i hög grad uppfyllda, 6 är mål delvis uppfyllda samt 2 mål är ej uppfyllda.

I övrigt inga avvikelser noterade avseende arbetet med att bryta ned fullmäktiges mål samt följsamhet mot reglemente.

3.1.2. Uppföljning

Av protokoll framgår inte att kommunstyrelsen har följt upp utfall och prognos för egen verksamhet eller kommunen som helhet per mars, maj, juni, september, november eller december. Enligt ekonomiska styrprinciper ska uppföljning av ekonomin göras per februari, mars, maj, juni, september, oktober och november. Enligt uppgift har styrelsen fått dessa ekonomiuppföljningar via mail och inte som en del av ärendehandlingar inför ett sammanträde.

I övrigt ingen avvikelse noterade avseende uppföljning utifrån krav i kommunens styr- och ledningssystem samt ekonomiska styrprinciper.

3.1.3. Intern kontroll

Kommunstyrelsen antog sin internkontrollplan för 2020 i november 2019, vilket är senare än anvisningarna för intern kontroll anger. Enligt uppgift görs varje år ett undantag för Kommunstyrelsen som antar sin internkontrollplan i november. Detta görs för att kommunstyrelsen ska anta sin internkontrollplan för kommande år samtidigt som det tar del av nämndernas uppföljning av sina internkontrollplaner. Vid helårsuppföljning av kommunstyrelsens internkontrollplan för 2020 framgår att två av åtta genomförda kontroller visar avvikelser.⁴ Kommunstyrelsen bedömde att dessa kontrollområden behöver utvecklas vidare. Resultat och åtgärdsförslag presenteras för de genomförda kontrollerna.

---

³ Indikatorn för mål 6.1 avseende psykisk hälsa och minskad konsumtion av alkohol och narkotika, mål 6.9 avseende effektivisering av administrativa processer samt mål 6.10 avseende hållbarhetsmålen saknar målvärde.

⁴ Områden som bedömdes inte fungera och behöver utvecklas vidare är kreditering av kundfakturor och rehabiliteringsplan.

I övrigt inga avvikelser noterade avseende arbetet med riskanalys och internkontrollplan.

3.2. Barnkonventionen

Av dialog framkommer att kommunstyrelsens förvaltning har uppdaterat mallen för tjänsteutlåtandet för att säkerställa att barnperspektivet inkluderas. På varje tjänsteutlåtande ska handläggaren bedöma vilken effekt ärendet har utifrån ett barnperspektiv. Det finns även ett råd för hållbarhet och hälsa som arbetar för hållbar utveckling där frågor om barnkonventionen lyfts och diskuteras.

3.3. Kommunstyrelsens arbete för att främja näringslivet

Kommunstyrelsen arbetar med näringslivsråd, företagsbesök⁵, lotsgruppsmöten samt arbete med etablering av fiskodling. Under 2020 har ett antal extra åtgärder genomförts på grund av Covid-19. Kommunen har tagit fram ett stödprogram för företag. Kommunen har bland annat beslutat om utökad plats för markarrende för uteserveringar och delat upp offentliga upphandlingar för att underlätta för lokala företag att lämna anbud.

3.4. Dialog med kommunstyrelsens presidium

- ▶ Stort fokus på att ställa om verksamheterna för att anpassa sig efter omständigheterna avseende Covid-19. Interna direktiv med instruktioner har skickats ut veckovis för att stötta chefer
- ▶ Målarbetet har utvecklats under året och systemstödet har underlättat och blivit bättre. Styrmodellen har bidragit till att kommunen fått färre men mer distinkta mål
- ▶ Uppdaterade ekonomistyrningsprinciper med månadsvis rapportering av ekonomin har skapat en bättre helhetsbild som kommunstyrelsen kan agera utifrån

3.5. Vår bedömning

Vi bedömer att kommunstyrelsen i huvudsak har säkerställt att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige bestämt. Granskningen visar att kommunstyrelsen har följt styr- och ledningssystemet som anger att fullmäktiges mål och uppdrag ska brytas ned och att verksamheten ska bedrivas i enlighet med dessa. Vi noterar dock att kommunstyrelsens måluppfyllelse är låg.

Vi bedömer att kommunstyrelsen delvis har säkerställt en tillräcklig uppföljning och ekonomisk rapportering, i enlighet med kraven i kommunens styr- och ledningssystem. Kommunstyrelsen har under året inte har följt upp ekonomin per mars, maj, juni, september eller november vid sina sammanträden. Vi noterar dock att ledamöterna fått ekonomiuppföljning för dessa månader via mail, men inte som en del av ärendehandlingar inför ett nämndssammanträde. Det är vår bedömning att styrelsen bör behandla de ekonomiska uppföljningarna under ett sammanträde för att tydliggöra att styrelsen har tagit del av uppföljningarna.

---

⁵ Företagsbesök har varit begränsat under år 2020 på grund av Covid-19.

Vi bedömer att kommunstyrelsen i huvudsak har säkerställt en tillräcklig uppsikt över nämnder, bolag och kommunalförbund. Inga väsentliga avvikelser har framkommit av granskningen.

Vi bedömer att kommunstyrelsen i huvudsak har arbetat med intern kontroll i enlighet med kommunens anvisningar. Granskningen visar att styrelsen antog sin internkontrollplan 2020 senare än anvisningarna anger.

4. Byggnadsnämnden

4.1. Iakttagelser

4.1.1. Styrning

Inga avvikelser noterade avseende arbetet med att bryta ned fullmäktiges mål samt följsamhet mot reglemente.

4.1.2. Uppföljning

Av protokoll framgår inte att nämnden har gjort ekonomisk uppföljning per mars, maj, juni, september, november eller december. Enligt ekonomiska styrprinciper ska uppföljning av ekonomin göras per februari, mars, maj, juni, september, oktober och november. Enligt uppgift har nämnden fått dessa ekonomiuppföljningar via mail och inte som en del av ärendehandlingar inför ett nämndssammanträde.

I övrigt ingen avvikelse noterade avseende uppföljning utifrån krav i kommunens styr- och ledningssystem samt ekonomiska styrprinciper.

4.1.3. Intern kontroll

Nämnden har antagit en intern kontrollplan för 2020. Av internkontrollplanen framgår inte vilka kontrollmoment som ska följas upp, omfattning på uppföljningen, vem som ansvarar för uppföljningen eller när uppföljningen ska rapporteras till nämnden, vilket ska framgå av internkontrollplanen enligt anvisningar i reglemente för intern kontroll samt anvisningar för intern kontroll 2020.

I övrigt ingen avvikelse att notera avseende uppföljning av intern kontroll samt rapportering av uppföljning utifrån krav i reglemente för intern kontroll.

4.2. Barnkonventionen

Barnperspektivet och barnets perspektiv har under en längre tid ingått i handläggarnas arbete. Barnperspektivet ligger integrerat i myndighetsutövningen och i detaljplaneringen.

4.3. Nämndes arbete för att främja näringslivet

Nämnden följer upp nyckeltal avseende nöjdhet gällande näringslivet i kommunen samt följer upp näringslivsrankning. Nämnden deltar också i lotsgruppmöten och håller informationsträffar med näringslivet.

4.4. Dialog med byggnadsnämnden

- ▶ En plansamordnare har anställts i samarbete med andra kommuner. En översyn av planprocessen inledd på uppdrag av kommunstyrelsen

- ▶ Under året att förvaltningen arbetat med att göra styrmodellen till ett integrerat verktyg i verksamheterna. Det pågår fortfarande ett utvecklingsarbete kring arbetet med att integrera styrmodellen
- ▶ Under året har fokus legat på handläggningstider och detaljplaner. Handläggningstiderna har tidigare varit långa vilket nu vänt. Fortsatt fokus på att utveckla vissa delar i processen.
- ▶ Fortsatt arbete i förvaltning och politik avseende avgränsningen mellan vad- och hur-frågor.
- ▶ Under året har förvaltningen tagit bort drop-in tider och istället utvecklat telefontider och digitala möten. På byggsidan har inströmningen av ärenden ökat under året.

4.5. Vår bedömning

Vi bedömer att byggnadsnämnden har säkerställt att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige bestämt. Granskningen visar att nämnden har följt styr- och ledningssystemet som anger att fullmäktiges mål och uppdrag ska brytas ned och att verksamheten ska bedrivas i enlighet med dessa.

Vi bedömer att byggnadsnämnden delvis har säkerställt en tillräcklig uppföljning och ekonomisk rapportering, i enlighet med kraven i kommunens styr- och ledningssystem och ekonomiska styrprinciper. Nämnden har under året inte har följt upp ekonomin per mars, maj, juni, september eller november vid sina sammanträden. Vi noterar dock att nämndledamöterna fått ekonomiuppföljning för dessa månader via mail, men inte som en del av ärendehandlingar inför ett nämndssammanträde. Det är vår bedömning att nämnden bör behandla de ekonomiska uppföljningarna under nämndssammanträde för att tydliggöra att nämnden har tagit del av uppföljningarna.

Vi bedömer att byggnadsnämnden delvis har arbetat med intern kontroll i enlighet med kommunens anvisningar. Granskningen visar att det inte framgår internkontrollplanen vilka kontrollmoment som ska följas upp, omfattning på uppföljningen, vem som ansvarar för uppföljningen eller när uppföljningen ska rapporteras till nämnden, vilket ska framgå av internkontrollplanen enligt anvisningar i reglemente för intern kontroll samt anvisningar för intern kontroll 2020. I övrigt har nämnden i sitt internkontrollarbete följt anvisningar i reglemente för intern kontroll samt anvisningar för intern kontroll 2020.

5. Miljönämnden i mellersta Bohuslän

5.1. Iakttagelser

5.1.1. Styrning

Av nämndens tre mål är endast ett mål uppfyllt medan två är delvist uppfyllda Enligt uppgift härrör sig bristande måloppfyllelse från omprioritering i verksamheten på grund av Covid-19. Omprioriteringen har genomförts i dialog mellan nämnden och förvaltningen.

I övrigt inga avvikelser noterade avseende arbetet med att bryta ned fullmäktiges mål samt följsamhet mot reglemente.

5.1.2. Uppföljning

Nämnden redovisar ett underskott på -0,4 mnkr per helår. Av bokslutsrapporterna framgår att underskottet främst beror på den trängseltillsyn som utförts under året och som påverkat den planerade tillsynsverksamheten. Av protokoll framgår inte att nämnden tagit beslut om åtgärder för en budget i balans.

Av protokoll framgår inte att nämnden har följt upp ekonomi per februari, maj, juni, september, oktober och november. Enligt ekonomiska styrprinciper ska uppföljning av ekonomin göras per februari, mars, maj, juni, september, oktober och november. Enligt uppgift har nämnden fått dessa ekonomiuppföljningar via mail och inte som en del av ärendehandlingar inför ett nämndssammanträde.

I övrigt ingen avvikelse noterad avseende uppföljning utifrån krav i kommunens styr- och ledningssystem samt ekonomiska styrprinciper.

5.1.3. Intern kontroll

Vid helårsuppföljning av nämndens internkontrollplan för 2020 framgår att två av fem genomförda kontroller visar avvikelser.⁶ Nämnden bedömde att dessa kontrollområden behöver utvecklas vidare. Resultat och åtgärdsförslag presenteras för de genomförda kontrollerna.

I övrigt inga avvikelser noterade avseende uppföljning av intern kontroll samt rapportering av uppföljning utifrån krav i reglemente för intern kontroll.

5.2. Barnkonventionen

Miljönämnden är en myndighetsnämnd som tillämpar gällande lagstiftning. Barnperspektivet ingår i bedömningarna i den mån barnperspektivet särskilt ska ingå då tillämpningen är integrerad i myndighetsutövningen.

---

⁶ Områden som bedömdes inte fungera och behöver utvecklas vidare är målstyrning och leanarbetet.

5.3. Nämndens arbete för att främja näringslivet

Nämnden deltar i lotsgruppsmöten och håller informationsträffar till näringslivet. Nämnden arbetar även med sitt mål om att skapa goda förutsättningar för det lokala företagsklimatet.

5.4. Dialog med miljönämnden

- ▶ Nämnden och verksamheterna har arbetat för att ställa om arbetet vid arbetsplats och nämndsammanträden samt hantera arbetsuppgifter med trängseltillsyn utifrån pandemin.
- ▶ Verksamheterna har behövt omprioritera arbetsuppgifter och planerad tillsyn har inte blivit av i den uträkning som varit planerad.
- ▶ Nämnden har blivit mer involverade i framtagandet av internkontrollplanen. Det finns dock fortfarande utvecklingsarbete för att involvera nämnden mer i framtagandet av riskanalys.
- ▶ Ingen livsmodellskontroll har bedrivits under 2020

5.5. Vår bedömning

Vi bedömer att miljönämnden i allt väsentligt har säkerställt att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige bestämt. Granskningen visar att nämnden har följt styr- och ledningssystemet som anger att fullmäktiges mål och uppdrag ska brytas ned och att verksamheten ska bedrivas i enlighet med dessa. Vi noterar dock att nämnden har en låg måluppfyllelse.

Vi bedömer att miljönämnden delvis har säkerställt en tillräcklig uppföljning och ekonomisk rapportering, i enlighet med kraven i kommunens styr- och ledningssystem och ekonomiska styrprinciper. Nämnden har under året inte har följt upp ekonomin per mars, maj, juni, september eller november vid sina sammanträden. Vi noterar dock att nämndledamöterna fått ekonomiuppföljning för dessa månader via mail, men inte som en del av ärendehandlingar inför ett nämndssammanträde. Det är vår bedömning att nämnden bör behandla de ekonomiska uppföljningarna under nämndsammanträde för att tydliggöra att nämnden har tagit del av uppföljningarna.

Vi bedömer att miljönämnden har arbetat med intern kontroll i enlighet med kommunens anvisningar.

6. Omsorgsnämnden

6.1. Iakttagelser

6.1.1. Styrning

Av nämndens verksamhetsplan framgår att det saknas målvärde för en av indikatorerna kopplat till ett av nämndens mål.⁷ Av nämndens totalt åtta mål är tre mål helt uppfyllda, tre mål är i hög grad uppfyllda, ett är mål delvis uppfyllt och ett mål är ej uppfyllt.

I övrigt inga avvikelser noterade avseende arbetet med att bryta ned fullmäktiges mål samt följsamhet mot reglemente.

6.1.2. Uppföljning

Ingen avvikelse noterad avseende uppföljning utifrån krav i kommunens styr- och ledningssystem samt ekonomiska styrprinciper.

6.1.3. Intern kontroll

Vid helårsuppföljning av nämndens internkontrollplan framgår att nämnden bedömer att fyra av åtta kontrollområden inte fungerade.⁸ Övriga fem områden bedömdes fungera. Resultat och åtgärdsförslag presenteras för de genomförda kontrollerna.

I övrigt inga avvikelser noterade avseende arbetet med riskanalys och internkontrollplan samt uppföljning och rapportering av intern kontroll utifrån krav i reglemente för intern kontroll.

6.2. Barnkonventionen

Samtliga handläggare har fått utbildning i barnkonventionen. Handläggaren diskuterar även samtliga ärenden med förste socialsekreterare i syfte att säkerställa att barnkonventionen följs.

6.3. Dialog med omsorgsnämnden

- ▶ Stort arbete och mycket fokus har lagts på förberedelser och åtgärder kring Covid-19
- ▶ Heltidsresan har införts i förvaltningen
- ▶ Planering av utbyggnad av antalet särskilt boende-platser pågår
- ▶ Verksamheterna behöver fortsätta arbeta med att integrera målstyrningen i verksamheterna.

---

⁷ En indikator kopplat till mål 7.5 avseende funktionshinderomsorgen ska placera sig bland de 25 procent bästa kommunerna som deltar i SKR:s brukarenkät saknar målvärde.

⁸ Områdena målstyrning, genomförandeplaner inom äldre- och funktionshinderomsorgen, diarieföring samt lönekostnader bedömdes inte fungera.

6.4. Vår bedömning

Vi bedömer att omsorgsnämnden i allt väsentligt har säkerställt att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige bestämt. Granskningen visar att nämnden har följt styr- och ledningssystemet som anger att fullmäktiges mål och uppdrag ska brytas ned och att verksamheten ska bedrivas i enlighet med dessa. Vi noterar dock att nämnden har låg måluppfyllelse.

Vi bedömer att omsorgsnämnden har säkerställt en tillräcklig uppföljning och ekonomisk rapportering, i enlighet med kraven i kommunens styrmodell. Inga väsentliga avvikelser har noterats.

Vi bedömer att omsorgsnämnden har arbetat med intern kontroll i enlighet med kommunens anvisningar. Nämnden har i sitt internkontrollarbete följt anvisningar i reglemente för intern kontroll samt anvisningar för intern kontroll 2020.

7. Utbildningsnämnden

7.1. Iakttagelser

7.1.1. Styrning

Av nämndens totalt fyra mål är inget mål helt uppfyllt, två mål är i hög grad uppfyllda och två är mål delvis uppfyllda.

I övrigt ingen avvikelse noterad avseende följsamhet mot reglemente.

7.1.2. Uppföljning

Av protokoll framgår inte att nämnden har följt upp ekonomi per februari, maj, juni, september och november. Enligt ekonomiska styrprinciper ska uppföljning av ekonomin göras per februari, mars, maj, juni, september, oktober och november. Enligt uppgift har nämnden fått dessa ekonomiuppföljningar via mail och inte som en del av ärendehandlingar inför ett nämndssammanträde.

I övrigt ingen avvikelse att rapportera avseende uppföljning utifrån krav i kommunens styr- och ledningssystem samt ekonomiska styrprinciper.

7.1.3. Intern kontroll

Nämndens internkontrollplan saknar riskanalys. Det framgår inte av nämndens protokoll att nämnden genomfört en riskbedömning i enlighet med reglementet för intern kontroll.

I övrigt inga avvikelser noterade avseende arbete med riskanalys och internkontrollplan samt uppföljning och rapportering av intern kontroll utifrån krav i reglemente för intern kontroll.

7.2. Barnkonventionen

Vid dialog framgår att barnets eller elevens bästa är integrerat i nämndens styrdokument. Huvudmannens beslut ska alltid ta hänsyn till barnkonventionen. Nämnden ser dock att detta kan tydliggöras genom att i styrdokument skriva fram det tydligare.

7.3. Nämndens arbete för att främja näringslivet

Av skriftliga svar framgår att det på Sotenäs Symbioscentrum finns en kompetensmäklare. Kompetensmäklaren förmedlar kompetens och utbildningsbehov genom att vara en länk mellan företag/arbetsliv och utbildningsanordnare. Funktionen är ett steg i arbetet att möta verksamheternas utmaningar att säkra framtida kompetensförsörjning och hjälpa människor till attraktiva arbeten.

7.4. Dialog med utbildningsnämnden

- ▶ Fokus under året har varit trygghet och trivsel samt ett hållbart och långsiktigt kvalitetsarbete för alla verksamheter

- ▶ Förvaltningschefen uppger att nämnden lyckats med de ekonomiska med de besparingar som verksamheten haft.
- ▶ Utmaning med kompetensförsörjning utifrån kommande pensionsavgångar, elever som gått fler än tre år på gymnasiet samt hemmasittare
- ▶ Nämnden ser att indikatorer kopplade till målen behöver utvecklas utifrån de framsteg som verksamheterna gör
- ▶ Fortsatta utmaningar i arbetet för en likvärdig skola

7.5. Vår bedömning

Vi bedömer att utbildningsnämnden i allt väsentligt har säkerställt att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige bestämt. Granskningen visar att nämnden har följt styr- och ledningssystemet som anger att fullmäktiges mål och uppdrag ska brytas ned och att verksamheten ska bedrivas i enlighet med dessa.

Vi bedömer att utbildningsnämnden delvis har säkerställt en tillräcklig uppföljning och ekonomisk rapportering, i enlighet med kraven i kommunens styr- och ledningssystem och ekonomiska styrprinciper. Nämnden har under året inte har följt upp ekonomin per mars, maj, juni, september eller november vid sina sammanträden. Vi noterar dock att nämndledamöterna fått ekonomiuppföljning för dessa månader via mail, men inte som en del av ärendehandlingar inför ett nämndssammanträde. Det är vår bedömning att nämnden bör behandla de ekonomiska uppföljningarna under nämndsammanträde för att tydliggöra att nämnden har tagit del av uppföljningarna.

Vi bedömer att utbildningsnämnden delvis har arbetat med intern kontroll i enlighet med kommunens anvisningar. Nämndens internkontrollplan saknar riskanalys. Det är vår bedömning att nämnden bör involveras i framtagandet av riskanalysen som ligger till grund för internkontrollplanen.

8. Sammanställd bedömning per nämnd

Nedan sammanställer vi våra bedömningar per nämnd och beredning utifrån granskningens revisionskriterier.

	Revisionsfråga A			Revisionsfråga B				Revisionsfråga C			
	A1	A2	A3	B1	B2	B3	B4	C1	C2	C3	C4
KS	Grön	Gul	Grön	Grön	Gul	Grön	Grön	Grön	Gul	Grön	Grön
BN	Grön	Grön	Grön	Grön	Gul	Grön	X	Grön	Röd	Grön	X
MIMB	Grön	Gul	Grön	Grön	Gul	Gul	X	Grön	Grön	Grön	X
ON	Grön	Gul	Grön	Grön	Grön	Grön	X	Grön	Grön	Grön	X
UN	Grön	Gul	Grön	Grön	Gul	Grön	X	Röd	Grön	Grön	X

Tabell 1. Sammanställd bedömning per nämnd och revisionskriterium.

Beskrivning av kriterier

A. Tillräcklig styrning för att leva upp till mål och riktlinjer

- A1. Brutit ned fullmäktiges mål till egna mål med indikatorer, aktiviteter och målvärden
- A2. Måluppfyllelse i arbetet med fullmäktiges mål
- A3. Följsamhet mot reglemente

B. Tillräcklig uppföljning av verksamhet och ekonomi

- B1. Följt upp nämndens målarbete och ekonomi tertialvis under året
- B2. Följt upp nämndens ekonomi månadsvis under året
- B3. Analyserat samt vidtagit aktiva åtgärder vid avvikelser i verksamhet eller ekonomi
- B4. Löpande utövat uppsikt över nämnder, bolag och förbund (KS)

C. Systematiskt arbete med intern kontroll i verksamheten

- C1. Genomfört en riskanalys
- C2. Fastställt en internkontrollplan i enlighet med anvisningar
- C3. Följt upp arbetet med internkontroll
- C4. Följt upp kommunens samlade arbete med internkontroll, inklusive i bolagen (KS)

Beskrivning av färgmarkering

Grön markering – nämnden har uppfyllt kriteriet.

Gul markering – nämnden har delvis uppfyllt kriteriet.

Röd markering – nämnden har inte uppfyllt kriteriet.

X – kriteriet är ej tillämpligt för nämnden.

9. Samlad bedömning

Vår samlade bedömning är att kommunstyrelsen och nämnderna i allt väsentligt följer de anvisningar som finns i kommunens styr- och ledningssystem avseende styrning och arbete med kommunfullmäktiges mål. Vi bedömer att kommunstyrelsen och nämnderna delvis säkerställt en tillräcklig uppföljning och rapportering. Granskningen visar att kommunstyrelsen, byggnadsnämnden, miljönämnden och utbildningsnämnden inte har följt upp ekonomin månatligen i enlighet med de ekonomiska styrprinciperna vid nämndsammanträde. Därtill är vår samlade bedömning att kommunstyrelsen och nämnderna i stort följer de anvisningar som finns avseende arbetet med intern kontroll. Vi noterar dock att utbildningsnämndens arbetet med riskanalys kan utvecklas.

Våra rekommendationer utifrån granskningens iakttagelser framgår nedan.

Vi rekommenderar kommunstyrelsen att:

- ▶ Säkerställa att uppföljning av ekonomi sker löpande vid sammanträde

Vi rekommenderar byggnadsnämnden att:

- ▶ Säkerställa att uppföljning av ekonomi sker löpande vid sammanträde
- ▶ Säkerställa att den interna kontrollen följer anvisningarna för internkontroll

Vi rekommenderar miljönämnden att:

- ▶ Säkerställa att uppföljning av ekonomi sker löpande vid sammanträde
- ▶ Anta åtgärder för att säkerställa en budget i balans

Vi rekommenderar utbildningsnämnden att:

- ▶ Säkerställa att uppföljning av ekonomi sker löpande vid sammanträde
- ▶ Säkerställa att den interna kontrollen stärks med en riskanalys.

Göteborg den 15 mars

Elin Forså
Verksamhetsrevisor
Ernst & Young AB

Liselott Daun
Certifierad kommunal yrkesrevisor
Kvalitetssäkrare
Ernst & Young AB

Bilaga 1. Bakgrund till granskningen

Bakgrund

Kommunrevisionens uppgift är att ge kommunfullmäktige underlag till den årliga ansvarsprövningen. Enligt kommunallagen 12 kap. 1 § ska revisorerna årligen granska all verksamhet som bedrivs inom nämndernas verksamhetsområden i den omfattning som följer av God revisionsord. Styrelse och nämnders ansvar för verksamheten regleras bl.a. i kommunallagen 6 kap. 6 §. Där framgår att nämnderna ska se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige bestämt, att den interna kontrollen är tillräcklig och att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt.

Enligt God revisionsord 2018 ska den grundläggande granskningen ge underlag för att bedöma styrelsens och nämndernas styrning, uppföljning och analys av måloppfyllelse. Enligt skriften Grundläggande granskning av Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) handlar den grundläggande granskningen bland annat om frågor avseende hur styrelse och nämnder har:

- ▶ Tolkat mål och uppdrag från fullmäktige och brutit ned dessa så att de fungerar som styrsignaler till verksamheten
- ▶ Gjort en egen riskanalys
- ▶ Uppföljning och rapportering av verksamhetens resultat samt beslut om åtgärder vid eventuella avvikelser
- ▶ Ekonomistyrning samt ekonomisk uppföljning och rapportering
- ▶ Ett systematiskt arbete med sin interna kontroll avseende såväl verksamhet som redovisning
- ▶ Tydliga beslutsunderlag och protokoll

Syfte och revisionsfrågor

Syftet med den grundläggande granskningen är att ge revisorerna underlag för ansvarsprövningen genom att översiktligt granska all verksamhet i enlighet med kommunallagen och God revisionsord⁹.

Den grundläggande granskningen syftar till att besvara följande revisionsfrågor:

- ▶ Har nämnden säkerställt att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige bestämt?
- ▶ Har nämnden säkerställt en tillräcklig intern kontroll? Det vill säga i enlighet med kraven i kommunallagen samt kommunens styrmodell.
- ▶ Har nämnden säkerställt en tillräcklig uppföljning och rapportering? Det vill säga i enlighet med kraven i kommunens styrmodell.
- ▶ Hur arbetar nämnden för att säkerställa efterlevnad av barnkonventionen?
- ▶ Hur arbetar nämnden för att möta behov inom näringslivet?

---

⁹ Även fördjupade granskningar och redovisningsrevision utgör grund för ansvarsprövningen.

Avgränsningar

Granskningen avser verksamhetsår 2020 och avgränsas i enlighet med ställda revisionsfrågor och de av de förtroendevalda revisorerna utvalda områdena. Granskningen omfattar inte granskning av säkerhet i redovisningssystem. Detta granskar revisorerna i löpande granskning som en del av redovisningsrevisionen.

Revisionskriterier

Med revisionskriterier avses bedömningsgrunder som används i granskningen som utgångspunkt för analys, bedömningar och slutsatser

I denna granskning utgörs de huvudsakliga revisionskriterierna av:

- ▶ Kommunallagen
- ▶ Kommunfullmäktiges mål och uppdrag
- ▶ Kommunspecifik styrmodell
- ▶ Andra kommunspecifika styrdokument

Ansvarig nämnd

Granskningen avser kommunstyrelsen, byggnadsnämnden, Miljönämnden i mellersta Bohuslän, omsorgsnämnden och utbildningsnämnden.

Metod och genomförande

Granskningen genomförs genom löpande insamling av fakta och iakttagelser, protokollsgranskning samt skriftliga frågor och nämnddialoger.

Nämnddialoger

Inom ramen för den grundläggande granskningen kommer nämnddialoger att genomföras med presidiet i respektive nämnd och utskott tillsammans med förvaltningschef. Nämnddialogernas innehåll förbereds av EY tillsammans med kommunrevisionen. EY är behjälpliga med att ta fram relevanta frågeställningar att utgå ifrån vid nämnddialogerna. Frågeställningarna kommer att vara anpassade till respektive styrelse och nämnd utifrån resultat från protokollsgranskning, revisorernas risk- och väsentlighetsanalys samt övriga iakttagelser som uppmärksammats under året.

Löpande insamling av fakta och iakttagelser

Den grundläggande granskningen är till sin karaktär en löpande insamling av fakta och iakttagelser. Insamlingen sker genom att revisorerna:

- ▶ Löpande tar del av grundläggande dokument såsom mål- och budgetdokument, ekonomi- och verksamhetsrapporter, delårsrapporter, bokslut och nämndernas protokoll¹⁰
- ▶ Löpande för en dialog med nämnder och styrelse

---

¹⁰ Nämndernas protokoll läses löpande av de förtroendevalda revisorerna som ansvarar för att relevanta frågor tas upp till diskussion löpande under året.

Bilaga 2. Källförteckning

Dialoger

- ▶ Kommunstyrelsen 2020-10-15
- ▶ Omsorgsnämnden 2020-10-15
- ▶ Byggnadsnämnden 2020-10-13
- ▶ Utbildningsnämnden 2020-10-23
- ▶ Miljönämnden 2020-10-13

Dokument

- ▶ Anvisningar för intern kontroll 2020
- ▶ Bokslutsrapport 2020 för kommunstyrelse och nämnder (utkast)
- ▶ Delårsrapport per april
- ▶ Delårsrapport per augusti
- ▶ Ekonomiska styrprinciper
- ▶ Internkontrollplaner 2020 för kommunstyrelse och nämnder
- ▶ Mål- och resursplan 2019-2022, budget 2020
- ▶ Protokoll för kommunstyrelse och nämnder avseende 2019 och 2020
- ▶ Reglemente för intern kontroll
- ▶ Reglemente för kommunstyrelse och nämnder
- ▶ Skriftliga svar från kommunstyrelse och nämnder
- ▶ Sotenäs styr- och ledningssystem
- ▶ Uppföljning av intern kontroll 2020 för kommunstyrelse och nämnder
- ▶ Verksamhetsplan för kommunstyrelse och nämnder
- ▶ Kommunstyrelsen och nämndernas löpande ekonomiuppföljning

Bilaga 3. Revisionskriterier

Kommunallagen (2017:725)

Av kommunallagens 6 kap. 1 § framgår att styrelsen ansvarar för att leda och samordna förvaltningen av kommunens angelägenheter och ha uppsikt över nämndernas verksamhet. Kommunstyrelsen ska även ha uppsikt över kommunal verksamhet som bedrivs i kommunala bolag och kommunalförbund som kommun är medlem i. Enligt 3 kap 12 § kommunallagen inkluderar detta uppsikt över kommunala bolag, stiftelser och föreningar.

Enligt 6 kap 6 § kommunallagen har nämnderna ansvar för att var och en inom sitt område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige har bestämt samt de föreskrifter som gäller för verksamheten. Likaså skall nämnderna se till att den interna kontrollen är tillräcklig och att verksamheten bedrivs på ett övrigt tillfredställande sätt.

Styr- och ledningssystem

Sotenäs kommuns Vision 2022 är styrande för kommunstyrelsens och nämndernas planläggning och verksamhet. Varje plan ska ha sin utgångspunkt i visionen och på särskild plats kommentera på vilket sätt visionens olika inriktningsmål främjas. Visionen ska tillsammans med programförklaring för mandatperioden 2019-2022 ligga till grund för de mål för god ekonomisk hushållning som fullmäktige beslutar.

Utifrån kommunfullmäktiges vision och programförklaring fastställer fullmäktige finansiella mål och mål för verksamheten för en god ekonomisk hushållning under mandatperioden. Finansiella målen för mandatperioden fastställs i riktlinjer för god ekonomisk hushållning och bryts ned till kortsiktiga finansiella mål i mål- och resursplan. Nämnderna ansvarar för att fullmäktiges mål för verksamheten arbetas in i nämndens målarbete och fastställer styrande verksamhetsmål för nämnden. Verksamhetsmålen avser nämndens arbete de kommande två åren och är en konkretisering av fullmäktiges mål. Varje mål ska enligt Sotenäs styr- och ledningssystem kopplas ihop med en god mix av olika mått. Måtten kan delas in i resurs, produktion eller verksamhetsresultat. Utifrån målen upprättar förvaltningen årligen handlingsplaner som bryts ned på enhets- och medarbetarnivå.

Ekonomiska styrprinciper

Enligt kommunens ekonomiska styrprinciper ska uppföljning göras månatligen för perioderna februari – juni samt augusti-november. För april och augusti ska utökad uppföljning göras där måluppfyllelsen inkluderas (delårsrapport). Finansiella mål, verksamhetsmål och uppdrag följs upp i delårsrapport per april och augusti samt i årsredovisning. Vid uppföljning av verksamhetsmålen ska aktuell status samt helårsprognos rapporteras. Årsredovisningen utgör den sista delen i processen och avlämnas av kommunstyrelsen till kommunfullmäktige efter verksamhetsårets slut. Den följer upp hur verksamheten i förvaltning, aktiebolag och stiftelser arbetat utifrån mål- och resursplanen under året som gått.

Kommunens ekonomiska styrprinciper anger att nämnden i samband med behandling av budgetuppföljning ska ta aktiva beslut utifrån resultat och prognos. Om budgetavvikelse kan förutses ska nämnden vidta åtgärder så snart som möjligt.

Uppsikt

Enligt kommunstyrelsens reglemente ska kommunstyrelsen ha uppsikt över övriga nämnders och eventuella gemensamma nämnders verksamhet samt över verksamhet som bedrivs i kommunala bolag, stiftelser och kommunalförbund. Uppsikten över verksamheten i bolag avser även främst ändamål, ekonomi och efterlevnad av uppställda direktiv.

Intern kontroll

Sotenäs kommun har ett reglemente för intern kontroll som senast reviderats av kommunfullmäktige i april 2018. Kommunen har även anvisningar för intern kontroll 2019 som kommunstyrelsen fastställt i augusti 2018. Reglemente för intern kontroll anger att kommunstyrelsen ska upprätta förvaltningsövergripande regler och anvisningar samt en intern kontrollorganisation inom kommunen och vid behov utveckla denna. Vidare ska kommunstyrelsen informera sig om hur den interna kontrollen fungerar i de kommunala företagen. Varje år anvisar kommunstyrelsen granskningsområden som samtliga nämnder ska beakta i sina internkontrollplaner. Reglementet anger att nämnderna ska genomföra en riskbedömning av verksamheten och årligen anta en plan för uppföljning av den interna kontrollen. Av kommunstyrelsens anvisningar för intern kontroll 2020 framgår att internkontrollplanen minst ska innehålla:

- ▶ Genomförd riskbedömning (riskanalys)
- ▶ Vilka rutiner och kontrollmoment som ska följas upp
- ▶ Omfattning på uppföljningen (frekvens)
- ▶ Vem som ansvarar för uppföljningen
- ▶ När uppföljningen ska rapporteras till nämnden

Riskanalysen för nämndspecifika kontroller skall ingå i internkontrollplanen som ska lämnas till kommunstyrelsen för kännedom. Respektive nämnd ska anta sin internkontrollplan senast i oktober året innan den avser. Uppföljning av internkontrollplanen ska rapporteras till nämnden i den omfattning som fastställts i internkontrollplanen. Upptäckta brister i den interna kontrollen ska omedelbart rapporteras till närmaste överordnad eller den som nämnden utsett. Varje nämnd ska årligen senast i december rapportera resultat från nämndens uppföljning av intern kontroll till kommunstyrelsen. Rapportering ska samtidigt ske till kommunens revisorer. Förvaltningschefen ska enligt reglementet löpande rapportera till nämnden hur den interna kontrollen fungerar. Kommunstyrelsen ska årligen med utgångspunkt från nämndernas uppföljningsrapporter utvärdera kommunens samlade system för intern kontroll. I de fall förbättringar av systemet behövs, ska styrelsen besluta om sådana